

Силабус навчальної дисципліни ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінансове управління
бізнесом»

СВО ПДАБА 072 6-2023

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут*	Економічний
Кафедра	Девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу
Контакти кафедри	B-404, (056) 756-33-23, denom@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Загорельська Тетяна Юріївна, к.е.н., доцент
Контакти викладачів	zahorelska.tetiana@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2023/02/Grafik-konsultatsij-vykladachiv-DOM-2sem.pdf

Анотація навчальної дисципліни

«Фінансова грамотність» розглядає теоретичні основи фінансової грамотності населення, формування сімейного бюджету з метою уникнення особистих боргів, здатність розраховувати податкові зобов'язання з основних податків, які справляються з громадян, питання страхового захисту громадян та їхнього майна, їх пенсійного забезпечення, шляхи планування сімейного бюджету і методи його збалансування, здійснення заощаджень і інвестиційної діяльності домогосподарств.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	36		36
лекції	30		30
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	6		6
Самостійна робота, у т.ч:	54		54
підготовка до аудиторних занять	10		10
підготовка до контрольних заходів	4		4
виконання курсової роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – формування загальних та спеціальних компетенцій щодо основних інструментів управління особистими фінансами та оволодіння навичками розпоряджатися власними коштами, планувати особистий бюджет і захищатися від ризиків,

приймати відповідальні рішення щодо розширення джерел власних доходів; регулювання витрачання власних видатків; планування сімейного бюджету і здійснення заощаджень; використання кредитних ресурсів та інвестування власних заощаджень.

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні теоретичних знань та практичних навичок у сфері фінансової грамотності громадян, спрямованих на запобігання втрат власних грошових коштів шляхом підвищення фінансової обізнаності та зниження рівня можливих ризиків.

Пререквізити дисципліни. До переліку дисциплін, на які спирається вивчення даної дисципліни, належать такі: «Політекономія», «Цифрова грамотність в бізнесі».

Постреквізити дисципліни. Після вивчення дисципліни студент повинен набути знань щодо планування сімейного бюджету, який здатний забезпечити захист непередбачуваних втрат та формування можливих заощаджень. Одержані знання та навички можуть знадобитися при вивченні дисциплін «Фінанси», «Гроші та кредит».

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 б-2023):

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК09. Здатність визначати, обґрунтовувати, реалізовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Заплановані результати навчання. (відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» СВО ПДАБА 072 б-2023).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

РН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

РН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН04. Знати механізм функціонування публічних фінансів, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи, страхування.

вміти:

РН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

РН15. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН17. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань

та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН20. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

РН22. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та планування особистих фінансів					
Теоретичні основи фінансової грамотності	6	4		-	2
Форми грошей в обігу. Зайнятість і підприємництво	8	4		-	4
Формування сімейного бюджету, планування надходжень і видатків	6	4		-	2
Податки і податкова культура	8	4		-	4
Разом за змістовим модулем 1	28	16	-	-	12
Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, страхові та інвестиційні компанії					
Банківські послуги	10	4	2	-	4
Основи страхування	8	4	2	-	2
Заощадження та інвестування коштів	4	2	-	-	2
Пенсія та пенсійне забезпечення	4	2			2
Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека	6	2	2	-	2
Разом за змістовим модулем 2	32	14	6	-	12
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	90	30	6	-	54

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Критерії вибору банку	п.5 № 1-10 (основна) №1, 2 (допоміжна)
2. Особливості надання податкової пільги	п.5 №1-10 (основна) № 3,4 (допоміжна)
3. Інвестиції в людський капітал	п.5 № 1-10 (основна) № 1, 3, 7, 9 (допоміжна)
4. Поради позичальникам щодо вирішення конфліктних ситуацій з кредиторами	п.5 №1-10 (основна) №2, 4, 9 (допоміжна)
5. Особливості використання криптовалют	п.5 №1-10 (основна) № 1-4,7 (допоміжна)

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та планування особистих фінансів

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:

— присутності студента на лекціях – максимальна кількість – 16 балів;

- контрольної роботи № 1 – максимальна кількість – 46 балів.
- Присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Шкала оцінювання контрольної роботи № 1

Вид завдань	Форма контролю	Оцінка в балах
Тестові завдання (42 тестів)	Перевірка правильності відповіді	2 бали за правильну відповідь на 1 тестове питання (максимальна оцінка = 84)

Як альтернатива здобувач для отримання оцінки зі змістового модулю 1 може пройти онлайн курс «Фінансова грамотність для освітян» на освітній платформі Prometheus (<https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+NBU101+2024T1/home>). Отримання сертифікату є умовою отримання оцінки з модулю. Кількість балів за змістовий модуль 1 буде відповідати кількості балів, які отримає здобувач при проходженні онлайн курсу «Фінансова грамотність для освітян», максимальна кількість балів якого складає 100 балів. В якості підтвердження здобувач надає скрін закладинки «Прогрес».

Змістовий модуль 2. Взаємодія з фінансовими установами: банки, страхові та інвестиційні компанії

Максимальна оцінка - 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:

- присутності студента на лекціях – максимальна кількість – 14 балів;
- присутності студента на практичних заняттях – максимальна кількість – 6 балів;
- контролю виконання завдань і усного опитування на практичних заняттях – максимальна кількість – 18 балів;
- контрольної роботи №2 – максимальна кількість – 62 балів.

Присутність студента на лекціях – 2 бали за лекцію, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Присутність студента на практичних заняттях – 2 бали за практичне заняття, якщо студент не був присутнім – 0 балів.

Робота на практичних заняттях.

Якщо завдання виконано в повному обсязі і студент в змозі пояснити проведені операції, він отримує 3-4 балів на кожному практичному занятті. Якщо завдання виконано в повному обсязі, але студент не в змозі пояснити проведені операції, він отримує 1-2 балів. Якщо студент не виконав всі завдання, але в змозі пояснити проведені операції, він отримує 0-1 бали.

Контрольна робота №2 складається з тестових питань.

Шкала оцінювання контрольної роботи № 2

Вид завдань	Форма контролю	Оцінка в балах
Тестові завдання (31 тести)	Перевірка правильності відповіді	2 бали за правильну відповідь 1 тестового питання (максимальна оцінка = 62)

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок зарахування пропущених занять.

Студент може відпрацювати викладачеві (за графіком його консультацій) пропущені лекційні та практичні заняття незалежно від причин пропусків.

Зарахування пропущених лекційних занять відбувається в процесі опитування студента за відповідною темою у вільній формі. Відпрацювання зараховується, якщо студент відповів не менш, ніж на 70% питань. Кожна відповідь має бути або правильною, або з допущенням до 3 неістотних помилок, або 1 грубої помилки, або ж безпомилкова відповідь може містити лише 60% програмного матеріалу.

Зарахування пропущених практичних занять відбувається після самостійного опрацювання завдань, що були вирішені на занятті, та виконання відповідного домашнього завдання. Відпрацювання зараховується, якщо студент в змозі усно пояснити не менш 70 % завдань.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бонд Р. Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: факти та висновки / Р. Бонд, О. Куценко, Н. Лозинська // Проект USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP). К., 2010. Грудень. 42 с.
2. Замасло О.Т. Фінансова грамотність: методичні вказівки до вивчення курсу. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 48 с.
3. Карлін М. І., Цимбалюк І. О. Фінанси домогосподарств провідних країн світу: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 172 с.
4. Методика викладання фінансової грамотності: навч. посіб./Т.О. Кизима, В.В. Письменний, С.Л. Коваль, Н.І. Карпишин та ін.; за ред. д.е.н., професора Кизими Т.О. Тернопіль: Осадця Ю.В., 2017. 200с.
5. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник /авт. кол.; – К., 2019. – 272 с.
6. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як? : робочий зошит для учня / авт. кол. – К., 2019. – 160 с.
7. Фінансова грамотність : навч. посібник для вчителя / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. К., 2013. 312 с.
8. Фінансова грамотність : робочий зошит для учня / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – К., 2013. – 115 с.
9. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ: Кондор, 2017. Ч. 1: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. 1024 с 13.
10. Фінансово-економічна грамотність: підручник: у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. Київ : Кондор, 2018. Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки. 400 с.

Допоміжна

1. Гроші та кредит: Навчальний посібник / І. Г.Сокиринська, Л. М. Савчук, І. В. Вишнякова, І. Г. Аберніхіна. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2013. – 238 с.
2. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З. М. Банківська система: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 416 с.
3. Радзішевська Д. В. Підвищення фінансової грамотності населення України як один із пріоритетів державної політики на сучасному етапі. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Radzishevaska.pdf>.

4. Романенко О. Р. Фінанси: підручник для ВНЗ. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 310 с.
5. Стожок А.І. Страхування: Навч.посібн. для дист. навч.— К.:Ун-т «Україна», 2015.— 163 с.
6. Ткаченко Н. В. Страхування: підручник. Київ: УБС НБУ, 2014. 570 с
7. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу; пер. з англ. К. Діса. Київ: Наш формат, 2017. 380 с
8. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах / [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. – Одеса: Атлант, 2015. – ч.1. – 344с.
9. Ха-Юн Чанг. Економіка . Інструкція з використання. . – К.: Наш формат, 2018. – 400 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Держстату України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Верховної ради України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.rada.kiev.ua.
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.

Розробник

(Т.Ю. Загорельська)

Гарант освітньої програми

(Т.Ю. Загорельська)

Силабус затверджено на засіданні кафедри девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу

Протокол від «03»_липня_2023 року № 15

В.о. зав. кафедри

(Є.П. Морозова)